

Tekst źródłowy 5

Program restytucji sokoła wędrownego

Sokół wędrowny na początku XX wieku był gatunkiem rozpowszechnionym w całym kraju, aczkolwiek niezbyt liczny. Najliczniej występował na Warmii i Mazurach. Przedwojenne polskie piśmiennictwo na temat jego występowania jest jednak ubogie, również po II wojnie światowej dane na temat tego gatunku są bardzo skąpe. Około 1950 roku nastąpił katastrofalny spadek liczebności populacji. Ostatnie znane gniazda sokoła wędrownego na terenie Polski stwierdzono w 1964 roku w województwach krakowskim, koszalińskim i wrocławskim.

Późniejsze obserwacje sokołów wędrownych są sporadyczne, przy czym większość ma niepewny status. W latach 1970-1989 ponad dwudziestokrotnie stwierdzono występowanie sokoła. W tym też czasie odnotowano jednokrotne gniazdowanie – w 1980 roku na świerku w Tatrach – oraz pojedyncze porzucenie gniazda w roku 1970 w województwie zielonogórskim. Kilka obserwacji ma status prawdopodobnego gniazdowania, nie potwierdzono jednak wyprowadzenia młodych.

Pierwsze próby hodowli sokoła wędrownego podjęli polscy sokolnicy już pod koniec lat 70. zeszłego wieku, a pierwsze wyniki uzyskano w połowie lat 80. Gdy na początku lat 70. odradzało się polskie sokolnictwo, sokół wędrowny praktycznie już nie występował na terenie kraju, dlatego też wszystkie ptaki w polskich hodowlach pochodziły z podobnych – zachodnioeuropejskich. Wszystkie ptaki reprezentują nominatywny podgatunek sokoła wędrownego, a ich przodkowie pochodzą z populacji niemieckiej, szkockiej i skandynawskiej.

Program Restytucji Populacji Sokoła Wędrownego został zatwierdzony przez ministra ochrony środowiska. Dla koordynacji działań w ramach Programu została powołana Rada Programu Restytucji Sokoła Wędrownego (*Falco peregrinus peregrinus*) w Polsce, w skład której wchodzi:

- po jednym przedstawicielu z każdej instytucji – sygnatariuszy porozumienia o realizacji Programu, a więc z Polskiego Związku Łowieckiego, Urzędu Wojewódzkie-

go we Włocławku, Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie i Fundacji „Aktywna Ochrona Ptaków Ginących” we Włocławku,

- kierownicy lub właściciele ośrodków prowadzących hodowlę sokołów wędrownych,
- przedstawiciel Zarządu Krajowego Klubu Sokolników i Ochrony Ptaków Drapieżnych „Gniazdo Sokolników” PZŁ,
 - zaproszeni przez Radę przedstawiciele instytucji naukowych, finansujących „Program...”, organizacji społecznych działających w sferze ochrony przyrody, ornitologii, eksperci.

Reintrodukcje rozpoczęto w roku 1990 i prowadzono je przede wszystkim na terenach leśnych, część w górach (Pieniny) i w miastach (Warszawa, Kraków). Obecnie w pracach koordynowanych przez Radę Programu Restytucji Sokoła Wędrownego *Falco peregrinus peregrinus* w Polsce, w akcjach reintrodukcji uczestniczy pięć ośrodków hodowli oraz szereg innych instytucji pod nadzorem Ministerstwa Środowiska.

Źródło: <http://peregrinus.pl/pl/sokol-wedrowny/program-restytucji-sokola-wedrownego>